

Menselijk tekort

Christus Triumfatorkerk, 19 januari 2020

Kana- zondag, dienst van Schrift en Tafel

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezing: Johannes 2: 1-1

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aanvangslied "God, schenk ons de kracht' (lied 418: 1 en 4) ('Komm, Herr, segne ins')
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de Zondag we zingen Psalm 66: 1 en 7
- Kyriegebed
- Glorialied: 'Bron van liefde, licht en leven' (Lied 793: 1 en 3)

WOORD

- Met de kinderen
 - Gebed
 - Gesprek
 - Lied met de kinderen:
- Schriftlezing Johannes 2: 1-11
- Lied: 'Wij willen de bruiloftsgasten zijn' (lied 525 – wisselzang voorganger, gemeente)
- Preek

Het **plafond** van het Romaanse kerkje Sankt Martin in Zillis, in Zwitserland.

Een beroemd houten plafond vol met houten panelen. 153 stuks. Elk zo'n meter lang en een meter breed. Op die panelen is het leven van Jezus te zien. En best centraal op het plafond. Rechts van het midden, diagonaal tegenover het paneel van de doop van Jezus, zijn deze twee panelen te zien. Maar liefst twee panelen die korte het eenvoudige verhaal van de bruiloft in Kana vertellen. Twee panelen van een meter in het vierkant over dit verhaal dat alleen maar door de Evangelist Johannes vertelt wordt.

Kennelijk vond de kunstenaar dit een belangrijk verhaal. En dat is het ook. Want het komt elkaar jaar voorbij in ons leesrooster.

Kana-zondag. Zo heet deze zondag. En op Kanazondag vieren we de maaltijd van de Heer.

Wat zien we op deze panelen?

Vier mensen die toekijken.

De eerste is Maria, ze loopt het paneel bijna uit. Kijk maar, haar voeten komen over de versiering heen naar voren. Maria heeft hier de leiding. Zij is het die Jezus aanzet tot het wonder. Die Hem over de drempel helpt om met zijn optreden te beginnen. Het is het eerste teken.

Maria heeft haar handpalm omhoog, alsof ze wil zeggen. Let op wat er gebeurt! Kijk goed. Het is ook een teken van toewijding, Een open hand om te ontvangen wat komen gaat. Achter Maria staat Jozef, die in het hele verhaal niet voorkomt, en de enige die niet zijn hand open heeft staat achter Jozef. Het is waarschijnlijk Johannes zelf. De Evangelist. Hij heeft zijn hand in een schrijfhouding. Petrus sluit de rij. Kijk maar naar zijn kapsel. De monikstonsuur van Petrus.

Sluit hij de rij? Er piept nog net een andere leerling om het hoekje. Nieuwsgierig om te zien wat er gebeurt. Of is het geen leerling? Heeft de kunstenaar daar zichzelf afgebeeld, of bedoelt hij misschien ons ermee? Zijn wij ook heilbegeerig? Kijken wij ook reikhalzend uit naar de plekken waar water in wijn verandert, waar iets van het komende Koninkrijk te proeven is?

Zo stelt dit paneel in het plafond ook een vraag aan ons, en een vraag aan de kerkgangers in Zwitserland als ze afdwalen tijdens de preek en omhoog naar het kunstwerk op het plafond staren. *Kijk je ook uit naar het Koninkrijk?*

Maria speelt een grote rol in dit verhaal.

Zij neemt het initiatief.

Zij ziet. Zij ziet het tekort: "Ze hebben geen wijn meer." Zij brengt het tekort onder de aandacht van de Heer. Het is een kyriegebed van Maria: ze brengt onze tekortkomingen bij de Heer. En vraagt hulp. Heer, ontferm U over ons. Maria wordt als eerst aanwezige op de bruiloft genoemd. Nog vóór Jezus. "De moeder van Jezus was er, en ook Jezus en zijn leerlingen"

De moeder van Jezus speelt de hoofdrol in dit verhaal, zonder dat ze bij name wordt genoemd. Jezus' moeder wordt in het Evangelie van Johannes nooit bij haar naam Maria genoemd. Zij speelt haar rol als de moeder van Jezus. Hier aan het begin van het optreden van Jezus en aan het einde, onder het kruis.

Deze afbeelding helpt bij het zien van de vooraanstaande positie van Maria. Zij handelt op de afbeelding. Zij stapt het paneel bijna uit. Ze geeft vervolgens de bediende instructies en aan het einde van het verhaal gaat ze met Jezus en de leerlingen mee naar Kafarnaüm.

Maria speelt de hoofdrol in dit verhaal.

Van Jezus blijft vooral die zin hangen: "Wat wil u van mij". Dat klinkt nogal bot afwijzend. Wat moet je van me. In het Grieks staat er zoiets als: *Wat is er tussen mij en jou, vrouw*. Of: "Betekent dat iets tussen mij en u, vrouwe," zo vertaalt de Naardense vertaling. "Wat heb ik daarmee te maken", zou je ook kunnen zeggen.

Al honderden preken hebben voorgangers zich over deze zin gebogen.

Waarom reageert Jezus zo afhouden, afwachtend. Het is niet zijn zaak, dat klopt, de bruid en de bruidegom en organisatiecomité, die zijn verantwoordelijk voor de wijn. De gasten niet. Maar waarom gaat Jezus er dan toch mee aan de slag?

Wat deze week bij mij bleef hangen was: Maria brengt het tekort onder de aandacht van Jezus. En Maria vertolk hierin onze stem. Onze roep naar boven. Onze gebed om ontferming Om een wereld waar de spanningen oplopen. Om een leven waar contacten verwateren of moeizaam worden, waarin mensen wegvallen. Om gezondheid die je in de steek laat. Zoveel tekorten waar we mee geconfronteerd worden. Maria is hier onze spreekbuis. Leg het maar neer voor God. Vouw je handen en spreek ze uit. Roep het van je af als je er geen raad meer mee weet. Alles wat in deze wereld wijst op het tekort. Alles wat in deze wereld ver af staat van het Koninkrijk. Blijf het benoemen. Het feest van God en mensen. Het huwelijk van hemel en aarde, met Kerst nog zo mooi bezongen, het is in het water gevallen.

Ze hebben geen wijn meer...

Of God er op zit te wachten? Of God er iets mee moet met onze tekorten, ons verdriet, onze pijn?

We weten het niet. Maar als wij er ook niets mee kunnen, leggen we het voor God neer. Als wij er hulp bij nodig hebben – we spreken God aan. Dat is wat Maria hier doet. Dat is waarin Maria ons voor gaat. Het benoemen van het tekort, tegen wil en dank. Tegen de klippen op.

En **God**? En Jezus? Ze zijn vrij om daar iets mee te doen. En God en Jezus doen dat op hun geheel eigen wijze. Of niet. Dat is niet aan ons. Zeker is dat God lijdt aan onze pijn. Dat Jezus onze pijn draagt. Dat het feest van God en mensen doorgang moet vinden.

Maar er wordt ook nog wel iets van ons gevraagd in het verhaal. Niet alleen bidden en van je af praten. Ook werken. Luisteren en meewerken. “Doe maar wat hij jullie zegt, wat het ook is”, zegt Maria tegen de bedienden.

Luisteren, meewerken en vertrouwen. Vertrouwen dat het goed komt.

Die bedienden. Diakenen staat er in het Grieks. De diakenen die vullen de vaten met water. Het zijn vaten voor de rituele reiniging. Daar hóórt water in te zitten. Voor aan het begin van het feest. Maar weten deze diaken veel. Zij vullen de vaten. 2 á 3 metrete, staat er. Dat is nogal wat: 1 metrete is 40 liter. Zo’n vat was dus zo’n 100 liter. En na het wonder was er dus 600 liter wijn. Op het plafond van de Zwitserse kerk zijn de vaten nog bescheiden afgebeeld.

Het enige wat wij hoeven doen, is doen wat de diakenen deden: de vaten vullen met water. Er wordt van ons geen onmogelijke opdracht gevraagd. Er worden geen wonderen van ons gevraagd. Wij hoeven geen wijn te maken. Nee wij hoeven alleen de vaten te vullen, met water. Dat wijn maken, dat doet de Heer wel.

Dat water, die vaten, ze spelende hoofdrol op het tweede paneel. Zij vertegenwoordigen het wonder. Dat het goed komt. Dat de bruiloft van God en mensen níet in het water valt.

Wij mogen als gelovigen ons steentje bijdragen. Het gemis voor God leggen. De vreugde delen met elkaar. Bouwen aan Gods Koninkrijk. Maar er wordt ons niets onmogelijks gevraagd. God zorgt voor de wijn. Wij hoeven het alleen maar te proeven.

“Het water zag zijn Heer en bloosde”, zo las ik ergens, “zoals een bruid bloost voor haar bruidegom”. Wij delen met elkaar het gewone leven. Vreugde en verdriet. Wij schenken water en koffie. We doen wat we kunnen. In de kerk, in ons leven. Maar het is Gods die het betekenis geeft, die er de diepte aangeeft. De kleur van het Koninkrijk geeft Jezus er aan mee.

Het water zag de Heer, en bloosde.

Dat water, dat blozende water drinken wij zo meteen. Als we met Hem de maaltijd vieren. In het licht van het koninkrijk. Dat is niet zo maar wijn. Het is Gods gave aan ons. Het vult ons tekort aan. Amen.

- Muzikaal intermezzo
- Lied ‘Liefde eenmaal uitgesproken’ (Lied 791: 1, 5 en 6)

MAALTIJD VAN DE HEER

- Collecte
- Voorbeden
- Nodiging
- Tafelgebed
 - Lied: ‘Heilig, heilig, heilig’ aarde’ (Lied 405: 4)
 - vervolg tafelgebed (Dienstboek 214-216)

ONZE VADER.....

Lied: 'De tafel van samen' (Lied 385: 1 en 4)

- Breken van brood en schenken van de wijn
- Gemeenschap van brood en wijn

GAAN

- Dankzegging/Slotlied: "Laat ons de Heer lofzingen" (Lied 864: 1, 4 en 5)
- Zegen